

Handläggare: Ingar Werkström
E-post: ingar.werkstrom@myh.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över betänkandet SOU 2024:24 Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (Fi2024/00826)

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan anser att det är angeläget att statliga stöd till företag ges på korrekta grunder och att stöden inte missbrukas. Myndigheten tillstyrker därför att det införs nya straffbestämmelser genom en lag om subventionsbrott samt att det införs en lag om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statliga företagsstöd.

Myndigheten ser dock anledning att kommentera vissa delar av förslaget, dessa redovisas nedan under Synpunkter.

Vad gäller övriga förslag avstår myndigheten från att lämna synpunkter.

Synpunkter

Avsnitt 2.3 Definitioner och avgränsningar samt 6.3.2 Tillämpningsområdet

Av förslaget till definition av statligt företagsstöd i 1 § lagen om subventionsbrott framgår att det omfattar mottagare som är juridisk person eller enskild näringsidkare. Det görs ingen begränsning till sådana juridiska personer som är privata aktörer. I betänkandet anges samtidigt att utredningen valt att bortse från stöd som enbart riktar sig till att offentliga organisationer som kommuner, regioner och statliga myndigheter. När begreppet företag och andra juridiska personer används i betänkandet ska det enligt utredningen därför förstås i enlighet med den nu beskrivna definitionen.

Om avsikten är att offentliga aktörer ska undantas från det straffbara området anser Myndigheten för yrkeshögskolan att det bör förtydligas.

Avsnitt 6.3.3 Subventionsbrott

Förslaget innebär en kriminalisering av lämnandet av oriktiga uppgifter som innebär fara för felaktigt statligt företagsstöd. Det är således risken för felaktig utbetalning som avgör om ett brott ska anses ha begåtts. Det anges också att oriktigheter som upptäcks vid normala rutinkontroller i handläggningen inte är straffbara. Förslaget innebär att resurser och rutiner hos utbetalande myndighet och organisation påverkar det straffbara området (det vill säga om brott begås, inte bara om brottet upptäcks). Detta berörs i betänkandet¹

¹ SOU 2024:24 s. 201.

men utvecklas inte närmare. Myndigheten anser att frågor om legalitet och förutsägbarhet bör analyseras ytterligare utifrån denna del av förslaget.

Myndigheten vill i detta sammanhang också lyfta omständigheter som har betydelse för tillämpningen och effekten av utredningen förslag. Möjlighet att ställa krav och genomföra kontroller efter beslut påverkas av att kriterierna för stöd inom myndighetens ansvarsområde till stor del är vaga samt av att stödet för att besluta om villkor och meddela föreskrifter är begränsat.

Samtidigt kan, omvänt, möjligheten inom yrkeshögskolan att anordna utbildningen i samverkan med andra enligt 4 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och även möjligheten att anlita underentreprenörer innebära svårigheter i bedömningen av vem som bär det straffrättsliga ansvaret.²

För att föreslagen lag ska få avsedd effekt bör myndigheten ges ökat rättsligt stöd och rätt förutsättningar för att lyckas med uppdraget.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören efter föredragning av Ingar Werkström. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Carina Larsson deltagit.

Magnus Wallerå
Generaldirektör

² Jfr Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31) samt yttrande från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH 2023/4925).